

Obsah

VĚTEV ŠVIHOVSKÝCH Z RÝZMBERKA II.	9
Horažďovická („knížecí“) větev Švihovských z Rýzemberka:	9
• Jan († 1566), Václav († 1587), Michal († 1577), Karel († 1593) a Alena provdaná Roupovská († 1632).....	9
• Jan na Horažďovicích a Strašicích († 1566).....	9
Konvertita a přední obhájce České konfese:	11
• Václav (II.) Švihovec na Horažďovicích, Přešticích, Velkém a Malém Boru, 1566 dědičný ochranný fojt windberského kláštera v Albrechticích, dědičný číšník, 1555–1560, 1566–1569 a 1587 hejtman Prácheňského kraje, 1551–1553 přisedící komorního soudu, 1558–1560 přisedící zemského soudu, relátor 15 zemských sněmů, 1564 polní hejtman na tažení proti Turkům, patron a donátor českobratrského sboru v Horažďovicích (* a. 1524 † 20. června 1587, † 24. června 1587 Horažďovice klášter) a jeho manželka Markéta hraběnka z Gutštejna (svatba únor 1555, † 25. července 1584).....	11
• Václav za vlády Maxmiliána II. 1564–1576 v boji za uznání České konfese.....	20
Poslední Švihovský v bavorských službách:	46
• Michal na Horažďovicích, rada vévody Albrechta V. Bavorského a 1560–1577 pflegár na Natternbergu (* a. 1524 † 1577)	46
Vymření horažďovické českobratrské větve	51
Ultimus familiae horažďovické větve:.....	51
Karel na Horažďovicích, 1591 na Přešticích, Neprachovech, Nalžovech, Stříbrných Horách, Malém Boru, 1590/1591 hejtman Prácheňského kraje, dědičný ochranný fojt albrechtického újezdu († po 5. červenci 1593) a jeho dcera Alena provdaná Roupovská († 1632/33)	51
Bohatá nevěsta a nakonec exulantka:	58
• Alena (Helena) Roupovská z Rýzemberka na Trnovanech, Žitenicích a Sřekově, poslední členka českobratrské větve Švihovských na Horažďovicích (* 1592, † 1632/3), manželka stavovského direktora Václava Viléma z Roupova († 20. září 1634).....	58
Vilémovská větev Švihovských na Dobříši (do r. 1569), Sázavském klášteře	
1571–1595, od r. 1593 dědici horažďovické větve	67
Kmotřenec krále Ferdinanda I. Habsburského, vězněný dlužník a první utrakvista v rodu Švihovských:.....	67
• Ferdinand (I.) Břetislav na Dobříši (do 1569), na Višňovém Dvoře 1571, 1569 na Sázavském klášteře sv. Prokopa, na Novém hradě (u Vysokého Mýta) 1572–1580, na Přešticích 1593, hejtman Podbrdského kraje 1558/1559 a 1563/1564, hejtman Kouřimského kraje 1587 a 1594, mustřher Podbrdského kraje 1565 a 1567, 1593 poručník Aleny Švihovské z Rýzemberka na Horažďovicích, relátor 20 zemských a generálních sněmů v letech 1556–1595 (* 1534, † a. 25. srpen 1595).....	67
Ferdinand Břetislav za vlády císaře a českého krále Maxmiliána II. 1564–1576	72

• Ferdinand Břetislav za vlády císaře a českého krále Rudolfa II. 1576–1595	77
• Ludvík, 1584 prefekt Mariánské družiny v Praze, 1586–1587 45. probošt litoměřické kapituly a 1587 kanovník olomoucký (* 1559, † 14. června 1587)	81
První jezuita panského stavu v Čechách:	85
• Václav (IV.), 1585–1587 prefekt Mariánské družiny, profes čtyř slibů, kancléř pražské jezuitské Akademie, regent šlechtického konviktu Klementina a rektor, 1607 superior jezuitské rezidence v Bernarticích, kazatel a misionář (* 1566, † 6. ledna 1608 v Horažďovicích)	85
Velký bojovník za uzákonění náboženské tolerance:.....	88
• Teobald (Děpolt) na Horažďovicích, císařský rada, 1595–1596 císařský panatýr, 1597–1612 císařský kraječ, 1596–1599 hejtman Prácheňského kraje, 1599, 1610 a 1611 nejvyšší berník, 1601–1616 přísedící dvorského a komorního soudu, 1603–1616 přísedící zemského soudu, 1609–1610 a 1611 stavovský direktor, 1609–1616 defenzor Majestátu Rudolfa II., 1609 signatář Porovnání mezi stranou pod jednou a stranou pod obojí, dědičný ochranný fojt windberského kláštera v Albrechticích, 1604–1616 poručník na Bystrém, relátor sněmů 1593, 1595–1600, 1603–1605, 1607–1608, 1610 a 1611, správce Rožmberské školy v Soběslavi 1613–1616 († 1. prosince 1616).....	88
• Teobald v boji o Majestát Rudolfa II. a Porovnání mezi stranou pod jednou a stranou pod obojí 1609–1611	115
• Teobald za vpádu Pasovských r. 1611 a za vlády českého krále a císaře Matyáše II. 1611–1616	121
Zánik horažďovické českobratrské větve Švihovských r. 1622	134
Komorník „zimního krále“ Fridricha Falckého, poslední Švihovský na Horažďovicích a emigrant:	134
• Ferdinand Karel na Horažďovicích, komorník 1619–1622, relátor generálního sněmu 1620, (* 1600, † říjen 1622 v Amiensu) a jeho matka a poručnice Johanka Švihovská ze Sloupna († 20. června 1622).....	134
• Endogamická větev Švihovských na Nalžovech, Stříbrných Horách, Neprochovech, Přešticích, Příchovicích, Lažanech, Nových Dvorech a Ovčárech ...	153
Rebel proti své vůli:	153
• Frydrych 1594 na Stříbrných (Nalžovských) Horách, Nalžovech, Neprochovech, Přešticích a Kvášňovicích, 1595 na Horažďovicích, 1603 na Příchovicích, 1606 na Radkovicích a Skále, 1623 na Čejkovech, 1628 na Lažanech a dalších statcích, císařský rada a panatýr, 1600–1618 přísedící dvorského a komorního soudu, 1619–1624 přísedící zemského soudu, rada a komorník krále Fridricha Falckého, 1599/1600, 1602/1603, 1604/1605, 1606/1607, 1608/1609, 1615 hejtman Prácheňského kraje, relátor stavovských sněmů 1595, 1597, 1602, 1604, 1605, 1608 a 1610 a generálního sněmu zemí Koruny české 1620, 1625–1629 rada císaře Ferdinanda II. a místodržící Království Českého († prosinec 1629) a jeho manželka Johanka Švihovská z Rýzemberka na Nalžovech, Neprochovech, Příchovicích a Přešticích, od r. 1617 na Lažanech, členka Řádu lebky založeného Petrem Vokem z Rožmberka († 18. dubna 1625)	153

• Frydrych a Johanka za vpádu Pasovských a vlády císaře a krále Matyáše 1611–1619	182
• Frydrych a Johanka za druhého stavovského povstání a vlády Fridricha Falckého 1618–1620	192
• Frydrych a Johanka za vlády Ferdinanda II. Habsburského 1621–1629.....	197
• Petr Vok Václav 1623 na Příchovicích, Přešticích, 1630 na Lažanech, Nových Dvorech a Ovčárech, komorník krále Fridricha Falckého, relátor generálních sněmů České koruny v letech 1619 a 1620, 1628 císařský komisař, císařský rada, komorník, 1629 hejtman Plzeňského kraje a 1630–1633 místodržící v Českém království, 1624 a 1625 přisedící komorního soudu, 1630 přisedící zemského soudu, 1634–1642 hejtman Čáslavského kraje (* 1596–1598, † 1642).....	209
• Petr Vok za stavovského povstání proti Habsburkům a vlády krále Fridricha Falckého 1618–1620.....	211
• Petr Vok za vlády Ferdinanda II. Habsburského 1621–1637	212
• Petr Vok za vlády Ferdinanda III. 1637–1642.....	220
Zázračně uzdravený přítel jezuitů:.....	226
• Ferdinand Václav Vilém 1625 na Nalžovech, Nalžovských Horách, Neprachovech, Čejkovech a Krutěnicích, císařský rada, rada komorního a dvorského soudu, soudce zemský, 1634 komisař berně Prácheňského kraje, 1632, 1636 a 1639 hejtman Prácheňského kraje, rektor Bratrstva neposkvrněného početí Panny Marie v Klatovech, 1642 poručník sirotků po bratru Petru Vokovi na Příchovicích, Přešticích, Lažanech a Nových Dvorech († 18. února 1658)	226
Štědrá donátorka:	244
• Maxmiliána Veronika Dominika Švihovská provdaná hraběnka ze Šternberka a podruhé Vratislavová z Mitrovic na Bělčicích, Protivíně a Skočicích (* 30. března r. 1608, † září 1662).....	244
Záchrana hradu Švihova:	248
Eliška Johanka Eusebie r. 1648 provdaná Černínová z Chudenic na Švihově a Ježovech, členka řádu voršilek (* 1640, † 1672).....	248
Kletba mužského potomstva Švihovských na příchovicko-přeštickém panství:.....	251
• Bratři Frydrych (II.) Kašpar Eusebius na Ovčárech, Nových Dvorech, Přešticích a Příchovicích, cis. číšník (* 1626, † 19. listopadu 1654) a Ferdinand Karel (II.) na Lažanech (* 1630 † 20. září 1656).....	251
• Rebelie Přeštických proti Frydrychovi 1651–1654.....	258
• Vdova Marie Monika Švihovská hraběnka z Valdštejna na Příchovicích, Přešticích, Nových Dvorech a Ovčárech († 15. 12. 1666)	268
Dcery Frydrycha II. Švihovského a Marie Moniky z Valdštejna:	271
• Marie Alžběta, hraběnka z Bubna a Litic, paní na Příchovicích a Přešticích (* 1650, † 10. března 1701), Johana Polyxena Eleonora hraběnka z Thürheimu, dvorní dáma císařovny Eleonory Magdaleny (* 1651, † 11. 8. 1718 ve Vídni) a Anna Marie hraběnka z Valdštejna (* 1654, † po 1677).....	271
Heraldik, důlní podnikatel a velký dlužník:.....	274

- Říšský hrabě Jaroslav Florian Ignác Jan na Nalžovech, Stříbrných Horách, Čejkovech, Neprachovech, Kyšici, Krutěnicích, Chrustenicích, Velkém Přítočnu, Skočicích, Tedražicích a Dobré, 1668–1669 s manželkou na Klenovém, Opálce, Bezděkově a Starém a Novém Strážově, místodržící v Čechách, od r. 1680 komorník, 1680–1688 hejtman Prácheňského kraje, 1688 skutečný komorník, 1688–1701 nejvyšší berník, 1701–1716 člen sboru místodržících, skutečný tajný rada a od r. 1684 zemský soudce, 1708 asistenční rada hraběnky Kláry Bernardiny Šternberkové na Horažďovicích, 1711 říšský hrabě (* 1644, † 26. února 1716 ve Vídni) 274
- Jaroslav Florián hejtmanem Prácheňského kraje 1680–1688 288
- Jaroslav Florián nejvyšším berníkem Českého království 1688–1701 334
- Jaroslav královským místodržícím v Praze 1701–1716 343
- Jaroslav Florián za vlády císaře Karla VI. 1711–1716 jako důlní podnikatel 351
- Marie Veronika Františka provdaná Malovcová 1677–1690 na Kamení, Zvěstově a Libouni (* 1636, † 8. března 1719) 360
- Ultimus familiae Švihovských z Rýzmberka: 362
- Václav (III.) František Florian (* 1698, † 29. června 1720) pod poručnictvím své matky Konstancie Benigny Švihovské z Malcánu († 1726) 362
- Ultima familiae Švihovských z Rýzmberka: 368
- Barbora Ludmila Alžběta Švihovská z Rýzmberka provdaná hraběnka Věžníková na Nových Dvorech, 1698–1716 na Vlastějovicích, 1712–1718 na Zbraslavicích, 1717–1721 na Svojsicích, a 1725–1652 na Bukovanech, Ronově a Šintlochách (Filipově), členka III. řádu dominikánů (* 1672, † 18. září 1752) 368
- VĚTEV PÁNŮ Z RÝZMBERKA NA DOLANECH A VELHARTICÍCH 379**
- Jindřich Rus z Dolan a z Rýzmberka na Dolanech 1339–1347 († ca 1360) a jeho manželka sňatková podvodnice Adlička z Běškovic alias z Valdeka († po r. 1377) 379
- Půta z Dolan 1378 na Dolanech, 1398 na Mochtíně († ca 1400) 380
- Mučedník kališníků: 382
- Břeněk z Dolan, Švihova a Rýzmberka, rytíř Řádu přezky, člen Bratrstva sv. Kryštofa, starší (senior) táboritů, † 25. 3. 1420 v bitvě u Sudoměře 382
- Děpolt z Rýzmberka, 1420–1461 probošt kláštera premonstrátek v Doksanech († 1461) 395
- Děpolt z Dolan, z Rýzmberka, 1434 a 1462 ze Švihova, 1439 ze Skály, 1465 z Velhartic, 1442 seděním na Švihově, 1450 seděním na Vartenberku, 1457 z Falkenberka, 1433–1434 obránce Plzně proti husitům, 1445–1448 purkrabí Pražského hradu, 1448–1450 (místo)purkrabí (?) na Karlštejně, člen Strakonické a Zelenohorské jednoty, držitel Horažďovic (1456–1459), Vildštejna (1450), Vartenberka, Falkenberka, Velhartic, Tedražic a Čachrova, † 9. dubna. 1474, († farní kostel Narození Panny Marie ve Velharticích) 397
- Děpolt za husitských válek 1419–1434 398
- Děpolt za vlády císaře Zikmunda a krále Albrechta II. Habsburského 1436–1439 401
- Děpolt v období landfrýdů 1440–1448 402

• Děpolt v Jednotě strakonické proti Jiřímu z Poděbrad 1448–1450.....	408
• Děpolt na Velharticích 1452–1474 a Horažďovicích 1456–1459	411
• Děpolt za vlády Ladislava Pohrobka 1453–1458.....	414
• Děpolt za vlády Jiřího z Poděbrad 1458–1471.....	416
• Děpolt v Jednotě zelenohorské 1465–1471	420
• Děpolt za vlády krále Vladislava Jagellonského (1471–1474)	425
• Půta na Velharticích († po r. 1483) a jeho bratr Vilém na Velharticích († 25. března 1505), ultimus familiae dolansko-velhartické větve Rýzemberků	426
Ultima familiae dolansko-velhartické větve Rýzemberků:	431
• Osvícená kněžna Johanka z Rýzemberka a Velhartic, abatyše kláštera sv. Jiří na Pražském hradě 1514 – ca 1522	431
VÝRKOVÉ ANEB ÚSILOVŠTÍ Z RÝZMBERKA	435
• Jindřich z Výrova (1391–1411).....	436
• Jan (Janek) Výrek na Výrově a Úsilově († p. 1456).....	438
• Bratři Nachval, Vilém a Jindřich Výrkové z Rýzemberka na Úsilově, Černíkově a Slavíkovcích.....	440
• Bratři Nachval a Jindřich Výrkové za vlády Vladislava Jagellonského 1471–1519.....	445
RESUMÉ	453
EXKURS I.: RYTÍŘI ČEJKOVŠTÍ A PTÁKOVÉ Z ČEJKOV	467
• Vilém starší z Rýzemberka a Rábí, 1433 kanovník u sv. Paulina v Trevíru, 1435 kanovník metropolitní kapituly a mělnický probošt (* ca 1410, † p. 1474)..	467
• Vilém (I.) z Čejkov a z Rýzemberka (do 1504) na Čejkovech († p. 1534).....	469
• Čejkovští z Čejkov na Božejovicích (Božovicích) 1538–1592.....	473
• Mikuláš Čejkovský z Čejkov na Staré Dlouhé Vsi 1615–1619, 1621 císařský hejtman na Kolinci, 1621–1623 hejtman generála Martina de Hoeff-Huertý na Kolinci, Velharticích, Mokrosucích a Žihobcích, 1626–1628 hejtman Přibíka Jeníška z Újezda na Štěpánovicích, 1630–1631 regent Jana Zdeňka hraběte Vratislava z Mitrovic na Vraném a Vilémově, 1633–1637 Huertův hejtman a regent v Písku, 1638 hejtman Anny Marie Huertové z Moldavy na Velharticích, Žihobcích a Nemilkově († a. 1640)	481
• Mikuláš hejtmanem podkomořího Přibíka Jeníška z Újezda na Štěpánovicích 1626–1628.....	492
• Mikuláš regentem Jana Zdeňka hraběte Vratislava z Mitrovic na Vilémově a Vraném 1630–1631	502
• Mikuláš hejtmanem a regentem dona Martina Huerty z Velhartic v Písku 1633–1637.....	505
Ptákové z Čejkov	509
EXKURS II.: SVOBODNÍ PÁNI ZE ŠVIHOVA (FREIHERREN VON SCHWI- CHOW), ÚDAJNÍ POTOMCI ŠVIHOVSKÝCH Z RÝZMBERKA	511
Páni z Rýzemberka – poznámky.....	512
Prameny a literatura (výběr)	546
Literatura.....	551